

καὶ ἀκολούθως τόσον διεφθαρμένον ἔχον τὸν ἄερα, ὥστε, ἂν ἔμενα ἐκεῖ δύο τρεῖς ὥρας, ἤθελα ἐξάπαντος λειποθυμήσειν. Ἐν ἄλλο ἴδα, — ἐπειδὴ νὰ ἐμβῶ δὲν ἐτόλμησα, — τόσον ὑγρὸν, ἢ μᾶλλον τόσον βαλτώδες, ὥστε οἱ μαθηταὶ ἦσαν ἠγαγκασμένοι νὰ φορῶσι κρούπαλα (τζόκαρα). Δὲν εἶναι ἄδικον νὰ στερωῶμεν ἀθῶα τέκνα ἀπὸ τὸν καθαρὸν ἄερα, τὸν ὁποῖον τόσον ἀφθόνως μᾶς ἐχάρισεν ὁ Δημιουργός, καὶ ὅστις συντείνει πρὸ πάντων εἰς τὴν ὑγείαν καὶ φυσικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν;

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, Ο ΚΛΗΡΟΣ, ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ.

ΤΡΕΙΣ κλάσεις ἀνθρώπων ἔχον μείστην ἐπιρροήν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον, αἱ γυναῖκες, οἱ διδάσκαλοι, καὶ ὁ κληρὸς. Εἰς τὰς χεῖρας τῶν γυναικῶν ἐξοδευόμεν τὰ πρῶτα καὶ τρυφερότερα τῆς ζωῆς μας ἔτη, κατὰ τῶν ὁποίων τὸ διάστημα γίνονται αἱ βαθύτεραι καὶ διαρκέστεραι εἰς τὰς ψυχὰς μας ἐντυπώσεις. Ἀπὸ τὰς γυναῖκας μεταβαίνομεν εἰς τοὺς διδασκάλους, οἵτινες συνεισφέρουν τὰ μέγιστα εἰς μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρός μας, ἀναπληροῦντες ὅ,τι ἐκεῖναι ἀφῆκαν ἑλλιπές. Ὁ κληρὸς ἐνεργεῖ ἐφ' ἡμᾶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐκ πρώτης μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς· καθ' ὅλας τὰς σημαντικώτερας περιστάσεις τῆς ζωῆς μας προστρέχομεν εἰς αὐτούς· ἀπὸ τὴν κολυμβήθραν ἕως εἰς τὸν τάφον, τοὺς ἀκολουθοῦμεν ὡς πνευματικοὺς ὁδηγούς. Πόσον λοιπὸν ἐξαρετᾶται ἀπὸ τὴν μάθησιν ἢ τὴν ἀμάθειαν, τὴν ἀρετὴν ἢ τὴν κακίαν, τῶν τριῶν τούτων κλάσεων! Αὐταὶ μορφώνουν ἢ πλάττουν τὴν ἐπερχομένην γενεάν· αὐτῶν τὰ καλὰ ἢ κακὰ πόσον εὐκόλως διαιωνίζονται! Ἀλλὰ πόσον ὀλίγα τὰ ἔθνη, ὅπου ἀρετὴ καὶ παιδεία χαρακτηρίζουν τὰς κλάσεις ταύτας! Πόσον πλειότερα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ κληρὸς εἶναι ἀμαθῆς, αἱ γυναῖκες ἀμαθέστεραι, καὶ οἱ διδάσκαλοι ἡμίμαθεῖς!

Η ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ.

ΟΧΙ μόνον πάσης ἀμαρτίας, ἀλλὰ καὶ πάσης θλίψεως καὶ παντὸς φόβου καὶ πάθους περιέχει ἡ θεία Γραφὴ τὰ δραστήρια ἀντιφάρμακα. Διὰ τοῦτο δὲ ὁ προφήτης τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῶν θλίψεων καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ εἰς τὴν μελέτην ἐτρέξε τῆς ἀγίας Γραφῆς. Θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὐροσάν με, αἱ ἐντολαὶ σου μελέτη μου. Ψαλμὸς ρη', 143. Ἐρχονται ἡμέραι θλίψεως ἢ δι' ἀπώλειαν τῶν ὑπαρχόντων, ἢ διὰ τὸν θάνατον τῶν συγγενῶν, ἢ διὰ τὰς τῶν ἐχθρῶν καταδρομὰς. Πολλάκις αἱ περιστάσεις τῶν θλίψεων τόσον μεγάλα καὶ σφοδραὶ γίνονται, ὥστε δὲν

εὐρίσκομεν παρηγορίαν κάμμιαν. Προστρέχομεν εἰς τοὺς προστάτας, καὶ ἐκεῖ εὐρίσκομεν ἢ ἀποστροφὴν, ἢ λόγια πολλὰ, καὶ πράγματα οὐδόλως. Παρακαλοῦμεν τοὺς φίλους, ἀλλὰ τῶν μὲν εὐτυχοῦντων πάντες εἶναι φίλοι, τῶν δὲ δυστυχοῦντων οὐδὲ εἷς. Οἱ συγγενεῖς λυποῦνται διὰ τὴν δυστυχίαν ἡμῶν, πλὴν νὰ βοηθήσωσι δὲν δύνανται, καὶ διὰ τοῦτο θλιβόμεθα ὑπερβαλλόντως, καὶ πάσχομεν ἐλεεινῶς, ὅμως παρηγορία οὐδαμῶθεν ἀνατέλλει. Ἄλλ' ἐὰν ἀνοίξωμεν τὴν θείαν Γραφὴν, ἐκεῖ εὐρίσκομεν τὴν παρρησίαν, διότι ἐκεῖ ἀκούομεν τὸν Θεὸν λέγοντα, ὅστις θλίβεται, ἐκεῖνος ἐπικαλέσεται πρὸς με, καὶ εἰσακούσομαι αὐτοῦ· μετ' αὐτοῦ εἰμὶ ἐν θλίψει, καὶ ἐξελοῦμαι αὐτὸν, καὶ δοξάσω αὐτόν· μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν, καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου. Ἀκούεις; Εἰς τὸν καιρὸν τῆς θλίψεώς σου ὁ Θεὸς, ὁ παντοδύναμος, ὁ πανάγαθος, ὁ πανεύσπλαγχνος εἶναι μετὰ σέ. Ὑπόσχεται δὲ ὅτι, ὅταν ἐπικαλεσθῆς τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, τότε ὄχι μόνον σὲ ἐλευθεροῦναι ἀπὸ τῆς θλίψεώς σου, ἀλλὰ καὶ δοξάζει σε διὰ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ βραβεῖον ἐτοιμάζει εἰς σέ, ζωὴν πολυχρόνιον, καὶ τῆς ψυχῆς σωτηρίαν. — ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ.—Πολλοὶ τρῶγον παραπολὺ, οἵτινες πίνουν ὀλίγον· οἱ τοιοῦτοι, σεμνυνόμενοι διὰ τὴν ἀποχὴν αὐτῶν ἀπὸ μεθυστικὰ ποτὰ, δὲν γνωρίζουν ἐγκράτειαν ὡς πρὸς τροφήν. Ἄλλ' ἢ τῆς τροφῆς ἀκράτεια εἶναι ὄχι ὀλιγώτερον ἐπιβλαβὴς παρὰ ἢ τῶν ποτῶν· ὅταν δὲ ὀρθῶς στοχασθῶμεν, ἢ ὄχι ὀλιγώτερον αἰσχρά. Φαγητῶν κατάχρησις δὲν εἶναι μόνον ἢ κτηνώδης λαίμαργία καὶ ἀχορτασία, ἢ ἀηδιάζουσα πάντα θεατὴν· αὐτὴ ἀρχίζει μετ' ὀλίγον ἀφοῦ ἢ πείνα καταπραῦνθῆ, καὶ ἀναλάβωσι τὰ ζωϊκὰ πνεύματα· ἀρχίζει, ὅταν ἢ εὐχαριστημένη ὄρεξις ἀπαιτῆ κέντησιν ἀπὸ ποικιλίαν ὄψων καὶ ἀρτυμάτων· ἀρχίζει, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀρχίσῃ νὰ αἰσθάνεται βάρος.

Τὸ κατ' ἐμὲ, ὅταν θεωρῶ τράπεζαν μεγαλοπρεπῶς ἐστρωμένην, φαντάζομαι ὅτι βλέπω ποδάγρας καὶ ὑδρωπας, πυρετοὺς καὶ ληθαργίας, καὶ ἄλλας νόσους πολυαριθμούς, ἐνεδρευούσας μεταξὺ τῶν πινακίων.

ΕἶΝΑΙ παιδάριον ἀκόμη ὅστις ἀγαπᾷ ν' ἀκῆ τὴν φωνὴν τῆς κολακείας. Ὁ φρόνιμος φράσσει τὰ ὠτία, ὡσάκις ἀνοίγει τὸ στόμα ἢ ψυχοφθόρος αὐτὴ Σειρήν.

Η ΚΕΝΟΔΟΞΙΑ παντὸς ἀνθρώπου εἶναι κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀνοησίας του.